

7 FEBRUARI 2010 – VIJFDE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

De visser en het diepe water

EEN IETWAT VERRADERLIJK EVANGELIEVERHAAL, DEZE zondag. Alsof levensroeping iets is wat gebeurt op één voormiddag. Dit verhaal is als gecondenseerde melk. Ondrinkbaar zonder aanlengen. Aanlengen met tijd vooral, en met de durf om jezelf tegen te komen.

Na zijn toespraak vraagt Jezus meteen aan Petrus: „Vaar nu naar diep water.” ‘Diep water’ is in de Bijbel echter een symbool. Goed en kwaad gaan er samen. Maar er steekt nog meer in een symbool. Elk symbool heeft een buitenbeeld en een binnenbeeld. Diep water is niet enkel *daar*, in het meer, letterlijk. Het diepe water van het meer weerspiegelt onze eigen duistere diepten. Wie zich in diep water waagt, zal zichzelf ontmoeten en de donkere diepten in zichzelf herkennen. Daarzonder word je geen visser in diep water.

„Gooi jullie netten uit,” zegt Jezus aan Petrus, Jakobus en Johannes, „hier moeten mensen uit de diepte worden opgevisst, uit verlorenheid en onmacht.” „Ik doe het niet meer”, had Petrus kunnen zeggen. „Ik was een tijdje straathoekwerker, maar het maakt je kapot. Te snel was ik ook aan de drugs. Nu heb ik echter vrouw en kind. Ik ga niet meer naar de diepten.” En Johannes: „Jezus, mij krijg Je ook niet meer mee voor dit diepzeewerk. Ik wil nog wel sardientjes vangen en garnalen met een sleepnet, dat is me genoeg. Geen frontlijnwerk meer. Deze morgen hield ik een lezing in ons kerkje voor vijftien grijsaards. Geen kat luisterde. Geen diep water meer voor mij. Een vijvertje wel.”

„En, als je het toch nog eens probeerde?”, vraagt Jezus. „Ik vraag je niet dat jouw drugsverslaafden en ex-gevangenen volgende week al zingen in het kerkkoortje bij Johannes. Ik vraag je gewoon iets te doen.” Ze doen het, en het net zit vol vissen. Dus snel naar de kust, vuurtje stoken, kraampje opzetten, spiesjes vis verkopen. Een bonusje, onverwachts.

Maar die vissen uit de diepte zijn weer symbolen, natuurlijk. Het gaat niet om vette vis. Ze hebben mensen opgevisst uit de ellende. En welke mensen? We redeneren soms zo kort: vissen is mensen redden, is een vreugdemaal, is daklozen en krakers samen aan tafel met een *grand cru des collines de Capharnaüm*. Het Rijk Gods, volop, meteen, gratis. Niet hier. Het verhaal stukt. Petrus schrikt, „vanwege de vissen die ze gevangen hadden”, staat er. Vreemde zin. Het gaat zeker niet om de vissen. Petrus is doodsbang „vanwege de mensen die ze hadden opgevisst”. Waarom? Het antwoord staat net ervoor: „Ga weg van mij, Heer, ik ben een zondig mens.” Waarom zou Petrus zich zondig moeten voelen bij ongekende vissen of – symbolisch – bij opgevisste mensen-uit-de-diepten?

Mij lijkt er maar één reden te zijn: Petrus herkent zichzelf in de mensen die hij opviste. Dieperikmensen. Hij ziet in de mensen-uit-de-diepte zijn eigen schaduwkant, zijn eigen monsters. Hij ziet het binnenbeeld van het diepe water. „Ja, ik ben een zondige mens, want die krachten van de diepten leven ook in mij. Ik ben niet beter dan andere mensen. Wat in anderen leeft, die ik ‘slecht’ noemde, om hun wraakzucht, haat, jaloezie, geweld, woekert ook in mij. Maar tot nog toe hielden die kwade krachten zich stil. Misschien enkel en alleen al ‘door omstandigheden’, omdat mijn ouders zo veel van elkaar houden, omdat mijn vrienden niet aan de hasj zitten, omdat mijn partner me niet bedriegt. Kortom, omdat ik niet alleen ben, hielden de diepzeemachten zich koest. Ik ben geen zondige mens in-der-daad geweest. Godzijdank. Maar het had gekund. In minder gelukkige omstandigheden was ik zondaar geworden met-ter-daad. En misschien word ik het nog.”

Ja, Petrus, wij kennen al de rest van je verhaal. En Petrus moet ook zijn zwakheid voorvoeld hebben, anders was hij niet zo bang. Ik denk dat de Grote Visser toen de zaak in handen heeft genomen. „Jongens, alleen opgevissten kunnen vissen.” Alleen mensen die weten dat ze geen haar beter zijn dan diegenen die ze bijstaan, kunnen bijstaan. In de diepte van iedere mens leven dezelfde krachten van de dieperik. Onze zwakheid en ons eigen foutverhaal zijn geen hindernis, als we die kleinheid maar toevertrouwen aan de Visser. Dan wordt onze zwakheid een toegangsweg naar anderen. Onze kleine kanten, onze zonden, maken ons verwant met andere kleinen en met andere zondaars. We staan dan niet meer boven hen, maar naast hen. En precies dat hebben dieperikmensen – en wij zelf dus ook – zo nodig.

Pas dan, denk ik, „lieten Petrus, Jakobus en Johannes alles achter en volgden Jezus”.

EERSTE LEZING

JESAJA 6, 1-2a.3-8

In het sterfjaar van koning Uziah zag ik de Heer, gezeten op een hoge en verheven troon: zijn sleep bedekte heel de vloer van de tempel. Hij was omgeven met serafs; elk had zes vleugels, en ze riepen elkaar toe: „Heilig, heilig, heilig, de Heer der hemelse machten! Heel de aarde is vol van zijn glorie!” Het luide roepen deed de drempels schudden in hun voegen en het heiligdom stond vol rook.

Toen riep ik: „Wee mij, ik ben verloren! Want ik ben een mens met onreine lippen en ik woon te midden van een volk met onreine lippen, en toch hebben mijn ogen de Koning, de Heer der hemelse machten, gezien!”

Maar een van de serafs vloog naar mij toe met een gloeiende kool die hij met een tang van het altaar genomen had; hij raakte mijn mond daarmee aan en sprak: „Nu dit uw lippen aangeraakt heeft, zijn uw zonden verdwenen, uw misstappen vergeven.” Daarop hoorde ik de Heer spreken: „Wie moet Ik zenden? Wie zal voor ons gaan?” En ik antwoordde: „Hier ben ik, zend mij!”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 15, 1-11

Broeders en zusters,

Ik vestig uw aandacht op het evangelie dat ik u heb verkondigd, dat gij hebt ontvangen, waarop gij gegrondvest zijt en waardoor gij ook gered wordt, indien ge er tenminste aan vasthoudt in de vorm waarin ik het u verkondigd heb, anders zoudt gij tevergeefs gelovig geworden zijn.

In de eerste plaats dan heb ik u overgeleverd wat ik ook zelf als overlevering heb ontvangen, namelijk dat Christus gestorven is voor onze zonden, volgens de Schriften, en dat Hij begraven is en dat Hij is opgestaan op de derde dag, volgens de Schriften, en dat Hij verschenen is aan Kefas en daarna aan de Twaalf. Vervolgens is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, van wie de meesten nog in leven zijn, hoewel sommigen zijn gestorven. Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan alle apostelen. En het laatst van allen is Hij ook verschenen aan mij, de misgeboorte.

Ja, ik ben de minste van de apostelen, niet waard apostel te heten, want ik heb Gods Kerk vervolgd. Maar door de genade van God ben ik wat ik ben en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest. Ik heb harder gewerkt dan alle anderen, niet ik, maar de genade van God met mij.

Maar of zij het nu zijn of ik, dát verkondigen wij en dát hebt gij geloofd.

EVANGELIE

LUCAS 5, 1-11

Op zekere dag stond Jezus aan de oever van het meer van Gennesaret, terwijl de mensen op Hem aandrongen om het woord Gods te horen. Hij zag nu twee boten liggen aan de oever van het meer; de vissers waren eruit gegaan en spoelden hun netten. Hij stapte in een van de boten, die van Simon, en vroeg hem een eindje van wal te steken. Hij ging zitten en vanuit de boot vervolgde Hij zijn onderricht aan het volk.

Toen Hij zijn toespraak had geëindigd zei Hij tot Simon: „Vaar nu naar het diepe en gooi uw netten uit voor de vangst.” Simon antwoordde: „Meester, de hele nacht hebben we gezwoegd zonder iets te vangen; maar op uw woord zal ik de netten uitgooien.” Ze deden het en vingen zulk een massa vissen in hun netten, dat deze dreigden te scheuren. Daarom wenkten ze hun maats in de andere boot om hen te komen helpen. Toen die gekomen waren, vulden zij de beide boten tot zinkens toe. Bij het zien daarvan viel Simon Petrus Jezus te voet en zei: „Heer, ga van mij weg want ik ben een zondig mens.” Ontzetting had zich meester gemaakt van hem en van allen die bij hem waren, vanwege de vangst die ze gedaan hadden. Zo verging het ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die met Simon samenwerkten. Jezus echter sprak tot Simon: „Wees niet bevreesd, voortaan zult ge mensen vangen.” Ze brachten de boten aan land en lieten alles achter om Hem te volgen.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net